

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.III.37.913/2022/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Gyurán Ildikó előadó bíró, Dr. Farkas Katalin bíró, Dr. Sugár Tamás bíró, Dr. Bérces Nóra bíró

A felperes: felperes1 (cím1.)

A felperes képviselője: Lefler Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Lefler Mónika ügyvéd, cím2

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala (1056 Budapest, Váci u. 62-64.)

Az alperes képviselője: Dr. Horváth Zsuzsanna kamarai jogtanácsos

A per tárgya: mulasztási per

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes, 15. sorszám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős ítélet: a Fővárosi Ítéltábla 2022. október 12-én kelt 2.Kpkf.750.307/2022/3. számú végzése

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A befogadhatóság alapjául szolgáló tényállás

[1] A Iskola mint építtető kérelmére a budapesti helyrajzi számú ingatlanon álló oktatási épületben egyedi fűtésű új gázkazánház és hőközpont, valamint 2 db kémény építésére az elsőfokú építési hatóság a 2005. augusztus 16-án jogerőre emelkedett 8-24661/1/2005. számú határozatával adott építési engedélyt. Az építmény használatba vétele érdekében 2005. évtől kezdődően több hatósági eljárás volt folyamatban.

A felperes az építési engedéllyel érintett kéményekkel szomszédos ingatlanon lévő társasház egyik lakásának tulajdonosaként 2018. április 8-án keresetlevelet terjesztett elő, amelyben mulasztásban megnyilvánuló jogsértés megállapítását kérte. A keresetlevelet az elsőfokú bíróság a 47.K.703.167/2021/7. számú végzésével visszautasította, amellyel szemben a felperes által előterjesztett fellebbezés folytán eljáró Kúria Kpkf.II.40.911/2021/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban hozott elsőfokú végzés

[2] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság végzésével a felperes keresetlevelét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés i) pontja alapulvételével – a Kp. 128. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – visszautasította.

[3] Kimondta, hogy a Kp. 127. §-ában meghatározott mulasztás körébe az ügyfél mellőzése, illetve a bizonyítás lefolytatása járulékos közigazgatási cselekmények, valamint a döntésre történő bírósági kötelezés nem tartoznak. A felperes keresetlevele azonban elkésett, mivel a tudomásszerzés időpontja az építési engedély semmisségének megállapításával kapcsolatos kereseti kérelem vonatkozásában a semmisség alapjaként hivatkozott Fővárosi Bíróság 21.K.33.081/2008/10. számú ítélete 2009. szeptember 23. napján kelt. A használatbavételi engedélyezési eljárással kapcsolatban pedig az alperes 50BP-1707/3/2011. számú másodfokú határozatáról a felperes 2011. november 10-én értesült. Ezen határozatában az alperes már rögzítette, hogy az eredetileg használatbavétel engedélyezése iránt indult eljárás a megváltozott jogszabályi környezet folytán 2009. október 1-től az építmény használatbavételének bejelentés szerinti nyilvántartásba vételére korlátozódott. Tehát a felperes mindkét kereseti kérelem vonatkozásában túllépte a Kp. 128. § (2) bekezdése szerinti keresetindítási határidőt.

[4] A felperes fellebbezésében – tartalmát tekintve – az elsőfokú végzés hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak az eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

A másodfokú bíróság végzése

[5] A Fővárosi Ítéltábla végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

[6] Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Kúria Kpkf.II.40.911/2021/2. számú végzése iránymutatásának eleget tett, tisztázta, hogy a felperes kérelme konkrétan az alperes mely döntésére, milyen kötelezésére irányul; vizsgálta Kp. 128. §-ában foglalt feltételek fennállását és a keresetindítási határidő megtartottságát; a keresetlevél benyújtásának előfeltételei teljesülése körében értékelte az alperes által előadottakat.

[7] Kiemelte, hogy a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: Panasztv.) 1. § (2) bekezdése ismeretében panasznak a közigazgatási eljárás hatálya alá tartozó ügyben nincs helye, így a Kp. 128. § (2) bekezdése szerinti tudomásszerzési időpontot nem a felperesi panasz elbírálatlan volta, hanem – a Kúria

Kpkf.II.40.911/2021/2. számú végzés [20] bekezdésében foglaltakra is figyelemmel – a kereseti kérelemben állított építéshatósági eljárási intézkedések hiánya, illetve az azokról történő felperesi tudomásszerzés határolta be.

[8] Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a keresetindítási határidő kezdetét az építési engedély semmissége megállapításának elmulasztásával kapcsolatban 2009. szeptember 23. napjában, míg a használatbavételi engedélyezési eljárás végleges lezárásának elmulasztásával kapcsolatban pedig 2011. november 10. napjában határozta meg. Ezen időpontok alapján a Fővárosi Törvényszék 15.K.701.907/2020/2. számú – a Kúria Kpkf.VI.39.309/2020/2. számú végzésével helybenhagyott – határozatával a felperes által kifogásoltakat is tartalmazó érveléssel benyújtott mulasztási per megindítására irányuló keresetlevelét – elkészttség miatt – már jogerősen visszautasította.

[9] Utalt arra is, hogy a Kp. 128. § (4) bekezdése szerinti, a keresetlevél visszautasítását kizáró szabály az ügyre nem alkalmazható, az kizárólag a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontjával kapcsolatban értelmezhető. A Kp. 157. § (1) bekezdése szerint a törvény alkalmazási köre a 2018. január 1. napján vagy azt követően előterjesztett keresetlevél alapján indult eljárásokra terjed ki, tehát a Kp.-t az eljárásban alkalmazni kellett, függetlenül attól, hogy a bíróság által vizsgált jogi tények mikor keletkeztek. A Kp. 85. § (3) bekezdésének sérelmére történt felperesi hivatkozás is alaptalan, mivel e jogszabályhely a kereset érdemi, az alperesi közigazgatási tevékenység jogszerűségének elbírálásával kapcsolatban tartalmaz szabályokat. A perbeli esetben azonban az elsőfokú bíróság érdemben nem vizsgálta meg a felperes hivatkozásait, hanem a keresetlevelet visszautasította, ebből következően ezen jogszabályhelyet sem sérthette meg. Az elsőfokú bíróság 5. sorszámú végzése ellen pedig a Kp. 51. § (5) bekezdése alapján önálló fellebbezésnek, így külön másodfokú eljárásnak van helye.

A befogadás iránti kérelem

[10] A jogerős végzéssel szemben jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet kérve annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a Kp. 121. § (1) bekezdés b) pontja szerint az alperes használatbavételi engedélyezési eljárás megszüntetését hatályon kívül helyező végzésének az ismételt használatbavételi engedélyezési eljárás lefolytatására kötelezésének megsemmisítését/megváltoztatását kérte. Kérte továbbá a hatóság – helyesen bíróság – utasítását az azonnali jogvédelem iránti kérelmet elutasító végzéssel szembeni fellebbezés elbírálására és a hatóság építéshatósági eljárás lefolytatására kötelezését. Másodlagos és harmadlagos kérelmében indítványozta a jogerős végzés hatályon kívül helyezését és az eljárás új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára utasítását.

[11] A felülvizsgálati kérelme befogadását megítélése szerint a Kp. 128. §-ával kapcsolatosan a joggyakorlat egységének, továbbfejlesztésének biztosítása, az ügy érdemére kiható eljárási szabályszegés és a Kúria 1/2022. számú KJE határozatától való eltérés indokolja a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) ad) alpontjai és b) pontja szerint.

[12] Kifejtette, hogy a felperes helyesen gondolta, hogy a mulasztás orvosolható a Panasztv. útján, mivel a Kp. 128. § (4) bekezdése nem közigazgatási eljárást, hanem általánosságban jogszabályban meghatározott eljárási kötelezettséget említ. A végzés korlátozza a Panasztv-t, mivel a panaszok nagy részének címzettje pontosan valamelyik

közigazgatási szerv. Nem a hatósági döntés helyett élt panasszal, pontosan a bíróság előtt támadható döntés hiányát panaszolta.

[13] A bíróság végzésében írt határidő kezdő napja értelmezhetetlen, mivel azok után számtalan eljárásjogi intézkedés történt. A végzés jogsértő módon kiforgatja az eredménytelenségről való tudomásszerzés fogalmát azzal, hogy azt az eljárás során megjelenő bármilyen, a felperes számára nem értelmezhető információra is érti.

[14] A támadott döntés eltér az 1/2022. számú KJE határozattól, mert ha a keresetlevél nem utasítható vissza a felügyeleti eljárás hiánya miatt, akkor az abból eredő késedelmes perindítás fogalmilag nem létezhet.

[15] A bíróság a visszautasítást a kereset teljes kiüresítésével is indokolta, a korábbi bírósági ítélet új eljárásra kötelezését pedig semmibe vette (a Kp. 152.§ szerinti mulasztást nem vizsgálta).

[16] Előadta azt is, hogy a bíróság nem a jogszabályokhoz, hanem a kérelemhez van kötve, kérelme pedig a végső döntés meghozatalára irányult. Ha a másodfokú bíróság szerint más eljárásban kellett volna érvényesítenie ezirányú igényét, akkor a kérelem áttételéről kellett volna gondoskodnia.

[17] Álláspontja szerint a Kp. alkalmazásával a bíróság elhárította a visszamenőleges jogalkalmazást is, e körben az indokolás értelmezhetetlen.

A Kúria döntése és jogi indokai

[18] A felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.

[19] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[20] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[21] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – a felperes befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta, és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[22] A befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás még nem alapozza meg a befogadást.

[23] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont – érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[24] Alapot adhat a felülvizsgálatra az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel már nem támogatható.

[25] Mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság végzésében részletesen indokát adta döntésének, kiemelve, hogy a keresetlevél visszautasítására a keresetindítási határidő túllépése miatt került sor. Mindkét eljárás vonatkozásában meghatározásra került a tudomásszerzés időpontja, amelyhez számította a jogszabályi határidők megtartottságát.

[26] A Kúria megítélése szerint sem a jogerős végzés, sem a felperes felülvizsgálati kérelmében nem vetett fel olyan, az ügy érdemét adó, a Kp. 128. §-ának értelmezésére vonatkozó elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a bírói gyakorlat nem egységes, illetve nem valószínűsíthető, hogy jelen ügy kapcsán a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn, ilyet a Kúria sem tárt fel jelen ügyben.

[27] Társadalmi jelentőségre alapozott oknál fogva – Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont – a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. E befogadási feltétel azt követeli meg, hogy a döntés a társadalom szélesebb körére – legalább áttételesen – jogi hatást gyakoroljon. Jelen ügy a jogalanyok széles körét sem közvetett, sem közvetlen módon nem érinti, rájuk semmilyen formában nincs kihatással. A Kúria továbbá nem észlelte a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogkérdések tömeges számban történő előfordulását sem. Az egyént ért jogsérelemnek önmagában társadalmi jelentősége, különleges súlya nincs (Kfv.III.37.197/2021/2.). A jelen ügyben hozott határozat kapcsán ezért társadalmi jelentőséget nem tartott megállapíthatónak.

[28] Az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárása kezdeményezésének szükségessége sem merült fel, ennek hiányában a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont alapján sem volt befogadható a felülvizsgálati kérelem.

[29] A felperes előadása alapján a Kúria áttekintette a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján történő befogadás lehetőségét is. A felülvizsgálati bíróság hangsúlyozza, hogy a befogadással érintett végzésében a jogorvoslati kérelem által taglalt eljárási jogi és anyagi jogi jogszabálysértésekről nem foglalhat állást, arra ugyanis kizárólag a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló, az eljárást befejező ítéletében vagy végzésében kerülhet sor.

[30] A másodfokú bíróság végzésében megvizsgálta az elsőfokú bíróság által feltárt tényállást és értékelte a felperes fellebbezésében foglalt hivatkozásokat is, amely során kialakított álláspontja és az abból levont következtetések kiderülnek a végzés indokolásából. A Kp. alkalmazásával összefüggésben is a jogerős végzés egyértelműen kifejtette indokait. A Kúria nem tárt fel olyan garanciális jogsérelemet, illetve olyan

eldöntendő elvi tartalmú jogkérdést, amely az állásfoglalását tenné szükségessé. Önmagában az, hogy a felperes a keresetlevelének visszautasítását sérelmesnek tartja, nem indokolhatta a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását.

[31] A Kp. 117. § (4) bekezdés második mondata alapján a 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadási ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A felperes kérelmében hivatkozott 1/2022. számú KJE határozat arról rendelkezik, hogy a Kp. 128. § (2) bekezdésében és a (3) bekezdés e) pontjában megjelölt mulasztás orvoslását célzó eljárást kifejezetten biztosító jogszabályi rendelkezés hiányában a mulasztási per megindításának nem előfeltétele, hogy az ügyfél az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 15. § (2) bekezdése és 113. § (2) bekezdés b) pontja alapján felügyeleti eljárást kezdeményezzen vagy a felügyeleti szervhez forduljon. A felügyeleti eljárás kezdeményezése vagy a felügyeleti szervhez fordulás hiánya miatt a keresetlevél a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontja alapján nem utasítható vissza.

[32] Jelen esetben azonban nem a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt közigazgatási jogorvoslat kimerítetlensége, hanem az i) pontban meghatározott keresetindítási határidő túllépése volt a döntés indoka, így a jogkérdésben való eltérés megállapítására elvi lehetőség nincs. A Kp. 128. § (2) bekezdése pedig egyértelműen rendelkezik a mulasztási per megindításának határidejéről, amely betartását a bíróságnak hivatalból vizsgálnia kell. A jogegység követelménye pontosan azt az elvárást támasztja, hogy az ugyanazon jogkérdést felvető ügyekben (ügyazonosság vagy összevethetőség) a jogértelmezés is azonos legyen. Ha nincs meg az ügyek közötti összevethetőség, mert eltérő háttérűek a bírói döntések, akkor jogegységi szempontú összehasonlítás sem végezhető (1/2021. Közigazgatási-polgári jogegységi határozat).

[33] A felperes felülvizsgálati kérelme felsőbb bírósági iránymutatást igénylő kérdést nem vetett fel, ezért a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem látott indokot.

[34] Egyben megjegyzi a Kúria, az azonnali jogvédelem tárgyában született döntés elleni fellebbezés elbírálására kötelezésről jelen eljárásban döntést nem hozhat.

[35] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdése értelmében megtagadta.

Az alkalmazott jogszabályok

[36] Kp. 118. § (1) és (3) bekezdés

A döntés rövid tartalma

A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára alapított felülvizsgálati kérelem befogadásának nem volt helye, mert a megjelölt jogkérdések tekintetében a joggyakorlat kialakult és egységes, nem tapasztalható a körülmények olyan változása, amelyre tekintettel annak követése nem támogatható. A Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés okán, ha nincs meg az ügyek közötti összevethetőség, akkor jogegységi szempontú összehasonlítás sem végezhető.

Záró rész

[37] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[38] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2023. január 25.

Dr. Sperka Kálmán s. k.

a tanács elnöke Dr. Gyurán Ildikó s. k.

előadó bíró

Dr. Farkas Katalin s. k.

bíró

Dr. Sugár Tamás s. k.

bíró

Dr. Bérces Nóra s. k.

bíró